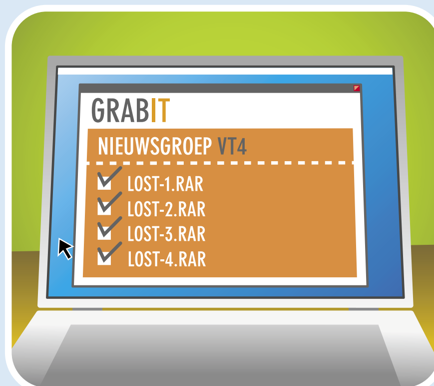

BROWSER

NIEUWSLEZER

CHATCLIENT

Haal meer uit je breedbandverbinding

En sponzen maar...

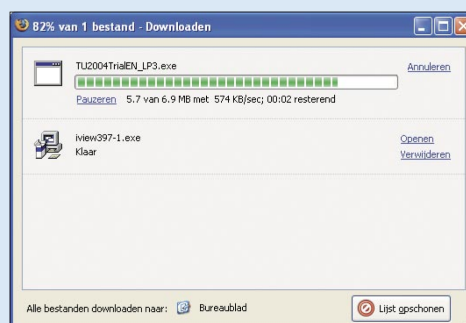

Op het net valt héél wat lekkers te rapen... Hoe je die downloads een boost kan geven, en waar je soms onvermoede schatten vindt, lees je in deze aflevering van Netpraktijken. TOON VAN DAELE

In onze vorige aflevering hadden we het al uitgebreid over downloaden. Alleen beperkten we ons toen tot het sponzen via publieke p2p-netwerken zoals Gnutella, KaZaA en BitTorrent. Dit keer verkennen we andere paden. We voelen ons niet te goed om eerst nog even de oerklassieke weg te bewandelen: het downloaden vanop een webstek met behulp van je browser. Alleen vertellen we je er wél bij hoe je daar meer vaart in krijgt. Daarna is het de beurt aan een duo alternatievelingen... Wie niet vies is van een mp3 of divx, kan via nieuwsgroepen en chatkanalen onverwachte bronnen aanboren.

1. Browser

Populaire downloadstekken als www.tucows.com of www.download.com zijn je intussen genoegzaam bekend. En het bijhorende downloadscenario hoeven we je al evenmin toe te lichten: een kwestie van de juiste link aan te klikken, en even later neemt je browser de download voor zijn rekening. Een browser als Mozilla Firefox heeft daarvoor zelfs een bescheiden downloadmodule, van waaruit je gesponsde bestanden verder kan beheren (via het menu Extra, Downloads). Downloaders met een zware voet botsen echter al snel tegen enkele beperkingen aan. Zij hebben ongetwijfeld nood aan een meer geavanceerde downloadmanager. Een die automatisch de draad weer opneemt van onderbroken downloads bijvoorbeeld (auto-resume), of die een download in verschillende kleinere segmenten hakt om tot betere prestaties te komen (swarm download). En ook een die over een ingebouwde taakplanner beschikt, zodat je al je zware downloads in een wachtrij kan plaatsen om die dan bijvoorbeeld 's nachts in één klap binnen te halen. Nu bestaan er verschillende downloadmanagers, maar Net Transport www.xi-soft.com komt als een van de beste uit onze tests, zeker voor het sponzen van multimediale bestanden. De tool is bovendien gratis voor wie met een sporadisch nagscreen kan leven (circa € 20 verlost je daarvan). Vallen ook in de prijzen: Download Accelerator Plus (www.speedbit.com; gratis met advertentiebanner,

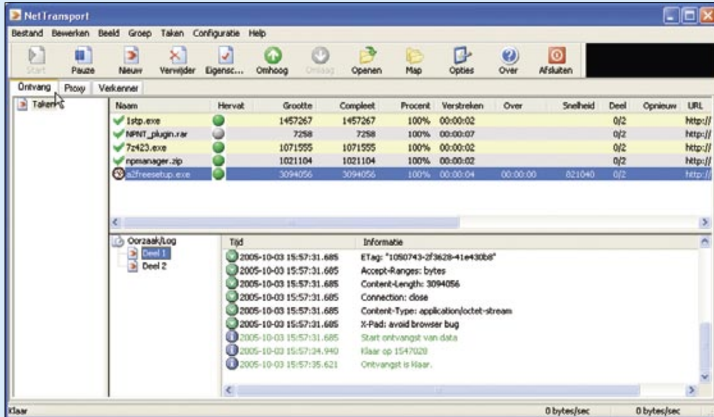

Firefox heeft een bescheiden downloadmanager aan boord.

nogal veel toeters en bellen), LeechGet Personal Edition (www.leechget.net; gratis versie is beperkt tot 1 simultane download) en GetRight (www.getright.com, circa € 20).

Net Transport 1.94

Leuke verrassing is dat dit (Chinese!) product zich automatisch met een Nederlandstalige interface op onze pc nestelt. Werk je met Internet Explorer, dan hoef je de manager niet eens op te starten: die schiet vanzelf wakker zodra je in je browser een download initieert. Er verschijnt dan een halftransparant icoontje – de zogenaamde dropzone – in de linkerbovenhoek van je scherm. Tegelijk duikt ook in het systeemgebied van de Windows-taakbalk een pictogram op. Klik je een van beide met de rechtermuisknop aan, dan beland je via de optie Laat zien/Verberg Net Transport in het hoofdvenster van de tool.
Stel nu dat je een paar bestanden wil sponzen, maar dat je de download wil uitstellen tot een moment dat je de pc zelf niet meer nodig hebt. Dat pak je als volgt aan. Vanuit het hoofdvenster van Net Transport open je het menu Taken, waar je Nieuwe ontvangst aanstipt. Er verschijnt een nieuw dialoogvenster. Hier vul je enkele noodzakelijke gegevens in, waaronder natuurlijk de url van de download. Vereist de toegang tot dat bestand een login-id, dan kan je ook die infor-

In Net Transport loop je niet snel verloren.

Sponzen terwijl je slaapt...

matie in dit venster kwijt. Via het bladerknopje in de rubriek **Bestemming** geef je Net Transport te kennen waar je de download wil neerploffen. Bij **Delen** kan je aangeven in hoeveel stukken Net Transport de download moet hakken; in de praktijk blijkt 4 gewoonlijk een goede keuze. Standaard staat **Start** op **Gelijk** – een ietwat onbehouwen vertaling voor 'meteen'.

Wil je de download liever in een wachtrij stoppen, stip dan de optie **Tijdsplanner** aan en druk op de knop **Andere opties**. Open vervolgens het tabblad **Tijdsplanner** en druk op **Toevoegen**. Geef een duidelijke titel aan deze downloadjob, zorg dat er een vinkje staat naast **Inschakelen** en stel het gewenste tijdstip in. Eventueel kan je ook de bestandsnaam van de download aanpassen. Bevestig met **OK** (driemaal). Op het tabblad **Ontvang** van het hoofdvenster vertelt een icoontje jou dat de download inderdaad is ingepland. Op dezelfde manier kan je daar nu nog downloads aan toevoegen.

De essentie van Net Transport heb je daarmee achter de kiezen. Wel doe je er goed aan nog even langs het menu **Configuratie**, **Opties** te lopen en de diverse tabbladen te openen. Op het tabblad **Ontvangst** stel je in waar je downloads standaard terecht horen te komen, bij **Verbinding** en bij **Performance** kan je aan de transfersnelheid sleutelen, en het tabblad **Monitor** laat je onder meer instellen welke bestandsextensies Net Transport in de gaten moet houden. Klik je in Internet Explorer een link naar zo'n bestand aan, dan zal Net Transport dat meteen trachten binnen te halen.

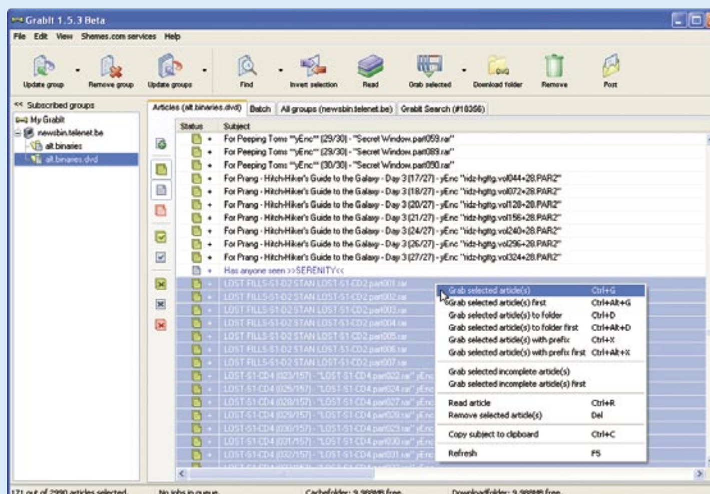
2. Nieuwslezer

Nieuwsgroepen – ook Usenet genoemd – zijn weinig meer dan speciale servers waar je berichtjes rond een bepaald topic kan achterlaten, waarop anderen dan op hun beurt kunnen reageren. Er zijn er meer dan 100.000, en een simpele mailclient als Outlook Express volstaat om berichtjes te kunnen lezen en zelf te posten – het tabblad **Discussiegroepen** op www.google.be is hiervoor een handig alternatief. Wat nieuwsgroepen met downloaden te maken hebben? Aanvankelijk heel weinig, maar dat veranderde al snel zodra men ook bijlagen – zoals mp3's en divx-films - kon posten. Niet dat dit zo evident is, want zo'n bijlage wordt eerst omgezet naar een speciaal formaat en vaak ook in kleine stukjes gehakt. Deze bijlagen – de zogenaamde binaries - kan je binnenhalen, met een simpele tool als Outlook Express (zoals in onze workshop op pagina 42). Maar er bestaan ook ook steviger nieuwslezers, zoals het gratis GrabIt www.shemes.com of Xnews (http://xnews.newsguy.com; een Nederlandstalige tutorial vind je op http://users.pandora.be/jvaes/xnews). Nóg krachtiger is NewsBin Pro www.newsbin.com, maar na een proefperiode moet je hier wel centjes voor neertellen (circa € 25). GrabIt is de meest toegankelijke (nu ja) tool...

GrabIt 1.5.3

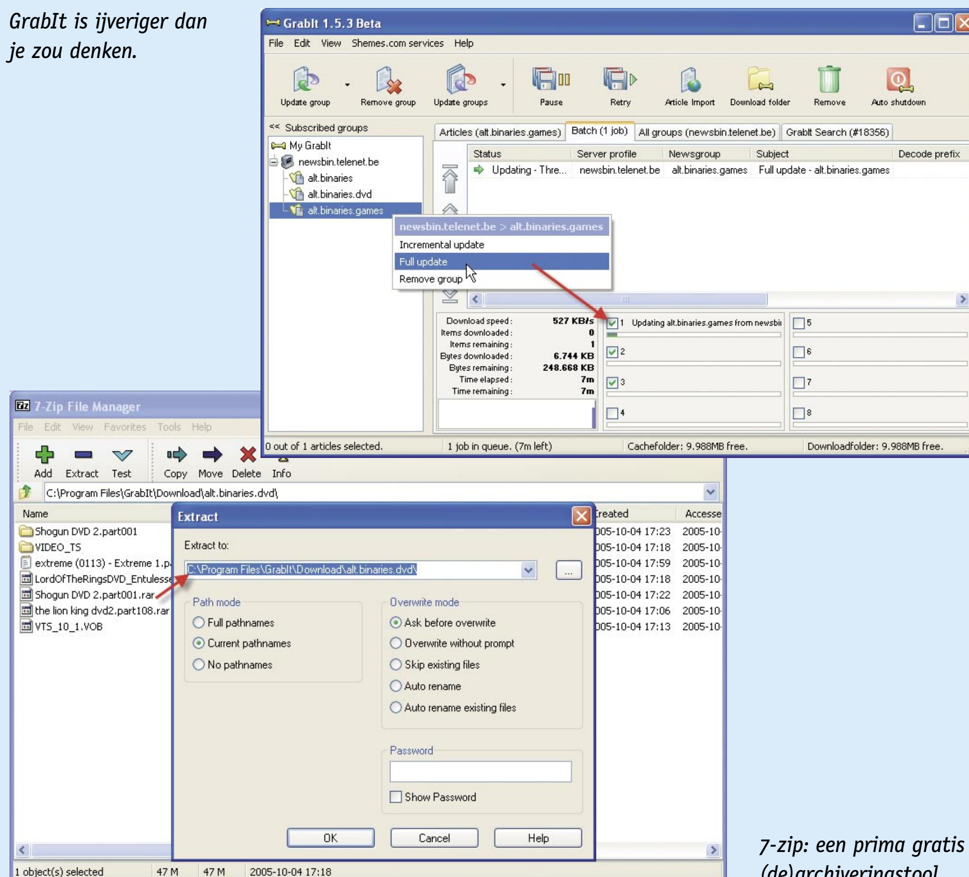
Bij de eerste opstart van dit programma duikt een configuratiewizard op. Die vraagt je naar het adres en de eventuele inlog-id van de nieuwsserver bij je provider - bij Telenet is dat bijvoorbeeld newsbin.telenet.be. GrabIt stelt ook meteen voor de beschikbare nieuwsgroepen van die server binnen te halen, en waarom zou je niet! Even later kom je dan in het hoofdvenster van GrabIt terecht. In principe staan alle opties al juist ingesteld, maar een extra controle via het menu **Edit**, **Preferences** kan natuurlijk nooit kwaad. Zo kan je hier bijvoorbeeld op het tabblad **Folders** instellen waar GrabIt de downloads hoort te droppen.

Nu kan je aan de slag. Klik in het linkervenster de naam van de nieuwsserver aan (die je al aan de wizard had doorgespeeld) en druk bovenaan op de knop **Refresh Grouplist**. Vervolgens open je het tabblad **All Groups [naam van de nieuwsserver]:** je krijgt nu een lijst te zien van alle nieuwsgroepen die via die server ter beschikking staan – een paar tienduizend ongetwijfeld. Best lastig om daarin te snuisteren, maar je kan ook gericht zoeken door in het veld **Only show groupnames that contain the word(s)** een of meer sleutelwoorden in te tikken. Het woord binaries lijkt ons bijvoorbeeld alvast een zinvolle filter. Je kan de nieuwsgroepen bovendien sorteren volgens het

Een compleet (?) rar-pakket in één hap sponzen.

GrabIt is ijveriger dan je zou denken.

7-zip: een prima gratis (de)archiveringstool.

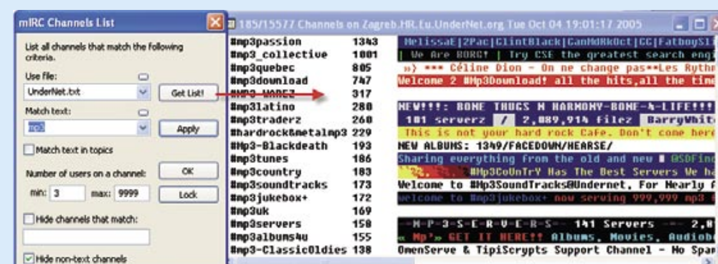
aantal artikels dat ze op dat ogenblik bevatten: daarvoor hoef je alleen maar de kolomnaam **Article count** (een- of tweemaal) aan te klikken.
Heb je een geschikte nieuwsgroep te pakken, dan kan je die met een eenvoudige dubbelklik in het venster met **Subscribed groups** doen belanden. Klik de nieuwsgroep in dit venster met de rechtermuisknop aan en kies **Full update** – een volgende keer volstaat een **Incremental update**. GrabIt gaat nu achter de schermen aan de slag om alle 'headers' – berichttitels, zeg maar – binnen te trekken. Dat proces kan je trouwens volgen op het tabblad **Batch**. Is dit downloadproces achter de rug, dan krijg je alle headers van de nieuwsgroep te zien door die nogmaals aan te klikken. Op dezelfde manier kan je nu nog andere nieuwsgroepen toevoegen. Zorg alvast wel dat het tweede icoontje (uit de verticale rij, links van de headers) is ingedrukt, en bij voorkeur ook het derde en vierde.
Net zoals je op de nieuwsgroepen zelf kon filteren, kan je ook een filter activeren voor de headers binnen een nieuwsgroep. Druk hiervoor op de knop **Filter**, en vul een gepast zoekwoord in. Laat je een vinkje staan naast **Select found items** en naast **Deselect other items**, dan staan de hits al meteen voor jou geselecteerd, klaar om gedownload te worden. Dat proces zet je als volgt in gang: klik met de rechtermuisknop op een geselecteerd item en kies **Grab selected article(s)**. Er lijkt niets te gebeuren, maar je hebt natuurlijk door dat je alweer op het tabblad **Batch** moet zijn om je ervan te overtuigen hoe naarstig GrabIt aan het werk is... GrabIt laat je trouwens nog een alternatieve manier van downloaden toe. Daarvoor open je het tabblad **GrabIt Search**, waarna je de gewenste zoekterm intikt bij **Search Usenet for**. Als het meezit, vind je ook op deze manier wat je zoekt, zonder dat GrabIt zich de moeite moet getroosten eerst alle headers te sponzen.
Zoals je al hebt gemerkt, zijn haast alle fikse items - zoals divx-films – opgesplitst in tientallen bestanden en vervolgens gecomprimeerd, gewoonlijk in het *rar*-formaat. Het gevolg is dat je in principe eerst alle (genummerde) onderdelen van zo'n rar-pakket moet sponzen, vooraleer het uit te pakken. Voor het uitpakken kan je onder meer de gratis tool 7-zip www.7-zip.org inzetten. Hiermee blader je naar de map die alle rar-bestanden van het gedowloade pakket bevat, waarna je het eerste rar-bestand selecteert. Druk vervolgens op de knop **Extract** en geef een geschikte locatie op. 7-zip begint meteen met uitpakken. In de praktijk komt het jammer genoeg vaak voor dat niet alle rar-bestanden van het beoogde pakket beschikbaar zijn! Maar met de juiste tools (zoals het gratis QuickPar www.quickpar.org.uk; een Nederlandstalige handleiding vind je op www.binaries4all.nl/quickpar) en een dosis geluk weet je zulke onvolkomenheden wel te overbruggen. Lees er onze workshop op pagina 42 maar eens op na.

3. Chatclient

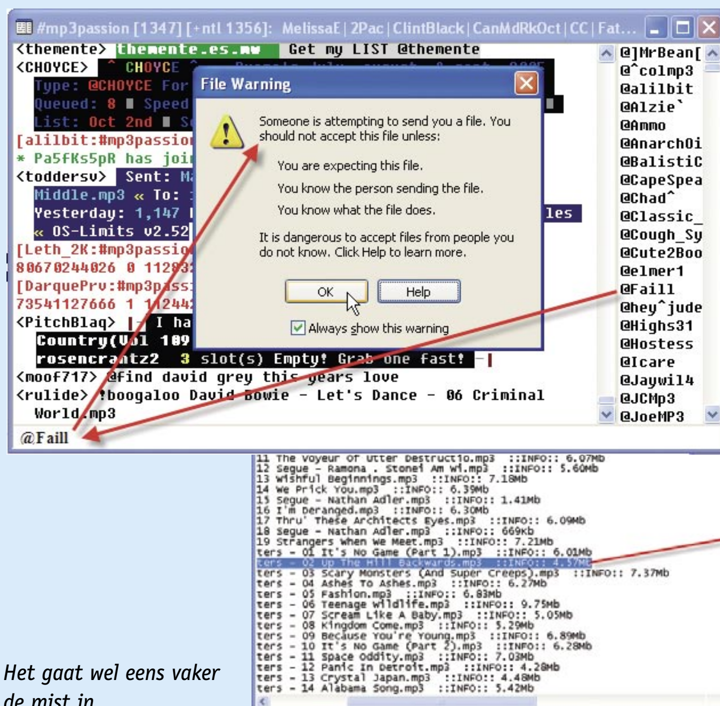
Wie dacht dat een chatclient een tool is waarmee je online en via je toetsenbord gezellig kan keuvelen, ... slaat de spijker op de kop! Dat gaat als volgt. Via zo'n tool verbind je je met een of andere chatserver – ook wel IRC-server genoemd (internet relay chat). Die geeft je de keuze uit verschillende kanalen, eigenlijk weinig meer dan gespreksonderwerpen. Zodra je op zo'n kanaal hebt afgestemd, zie je de namen van de andere deelnemers verschijnen die eveneens in dat kanaal vertoeven. Alles wat je vervolgens intikt, verschijnt zichtbaar voor de anderen, én omgekeerd. Zo'n koffiekransje lijkt weinig uitstaans te hebben met downloaden, maar een technische ingreep maakte het al snel mogelijk ook bestanden tussen deelnemers te versassen: het zogenaamde DCC-protocol (Direct Client-to-Client). We tonen je hoe je zo'n verbinding opzet, maar vertellen je er al meteen bij dat niet alle aangeboden bestanden koosjer zijn! En daar horen zowel illegale aanbiedingen als malware bij. De bots met de buil dus...

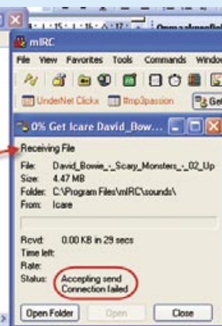
mIRC 6.16

Een van de oudste en meest populaire chatclients is mIRC (www.mirc.com; 30 dagen gratis proef, daarna circa € 17). Bij de eerste opstart beland je automatisch in een configuratievenster. Druk hier op **Connect** en vul een paar (verzonnen) gegevens over jezelf in. Selecteer daarna **Servers** en kies een geschikte chatserver uit – bijvoorbeeld **Undernet: Random EU Server.** Klik nu aan de linkerzijde op het plusje naast **DCC**. Stip **Ignore** aan, kies **Disabled** bij **Methode** en verwijder het vinkje naast **Turn Ignore Back on.**

Eén chatserver bevat vaak duizenden kanalen.

En wat heeft dié zoal in het aanbod?

Het gaat wel eens vaker de mist in...

Selecteer de optie **Folders** om de downloadmap in te stellen, en sluit het **Options**-venster weer af door op **OK** te drukken.
In het hoofdvenster van mIRC druk je vervolgens op het **Connect**-knopje. Als alles goed gaat, ben je even later verbonden met de server. Negeer het kanaalaanbod en open het menu **Tools**. Hier selecteer je **Channels list**. Bij **Match Text** vul je een geschikte filterterm in – zoals mp3 of divx. Bevestig met **Get List**. MIRC spoort nu alle kanalen op die jouw zoekterm bevatten. De kanalen met het hoogste aantal gebruikers komen bovenaan de lijst terecht. Dubbelklik op een kanaal dat je geschikt lijkt: even later beland je dan op dit kanaal, tussen de andere deelnemers in.
Laat je niet van je stuk brengen door de wirwar van boodschappen en kleurtjes. Focus je vooral op de onderste balk van het chatvenster: hier kan je namelijk zélf opdrachten intikken. Zo kan je door de naam van een deelnemer in te tikken (voorafgegaan door een @-teken) de lijst met software opvragen die deze deelnemer aanbiedt. Deze namen vind je rechts van het chatvenster. Vergeet ook niet elke opdracht met de **Enter**-toets te bevestigen.
Met wat geluk arriveert even later die softwarelijst, gewoonlijk in de vorm van een txt- of zipbestand. Dit laatste moet je natuurlijk wel eerst nog uitpakken – vanuit Windows zelf of bijvoorbeeld met het al genoemde 7-Zip. Nu kan je dit tekstbestand met je *Kladblok* inlezen. Zo'n document bestaat gewoonlijk uit talrijke regeltjes die elk naar een ander bestand verwijzen dat je bij die deelnemer kan sponzen. Tref je in deze lijst een download aan die je wel kan bekoren, dan hoef je het bewuste regeltje maar te selecteren en vanuit je Kladblok via het menu **Bewerken, Kopiëren** naar het klembord van Windows te versassen. Vervolgens keer je terug naar het chatvenster van daarnet en plak je het gekopieerde regeltje met de sneltoets **Ctrl+V** integraal in de opdrachtenbalk, onderaan het chatvenster. Bevestig ook deze opdracht met **Enter**. Wie weet, krijg je even later het gevraagde bestand op een dienblaadje aangeboden. Nog even je fiat geven, en voor je het beseft prijkt het bestand al op je eigen schijf. Dat is natuurlijk wel de meest rooskleurige situatie: in de praktijk komt het wel vaker voor dat je in een wachtrij belandt, of dat de connectie bruutweg verstoord wordt.
In plaats van je geluk te beproeven bij een willekeurige deelnemer, kan je ook op een andere manier naar leuke downloads speuren. Open alweer het chatvenster, maar tik dit keer de opdracht @find in, gevolgd door een trefwoord – zoals een deel van een song- of filmtitel. Voor elke deelnemer die inderdaad iets in die richting aanbiedt, verschijnt bovenaan een klein knopje. Druk je zo'n knopje in, dan krijg je voor die deelnemer een chatvenster te zien. Hierin lees je meteen af hoe je zijn softwarelijst kan opvragen, maar gewoonlijk verloopt dit precies zoals we hierboven al hebben uiteengezet.

Je hoeft nauwelijks tussen de regels te lezen om te begrijpen dat sponzen via Usenet of langs IRC-kanalen niet bepaald een sinecure is. Wie zich in die wereld comfortabel wil voelen, moet heus wel wat (technische) hordes over, en niet alle downloads blijken uiteindelijk zo onschuldig als ze beloven. Anderzijds is downloaden langs deze alternatieve routes een stuk spannender én... je vindt er vaak juweeltjes die je nergens anders op de kop kan tikken. ♦

VAKTAAL A - M N - Z

KLADBLOK: Ook wel Notepad. Eenvoudig standaardprogramma, aanwezig in alle Windows-versies, waarmee je 'platte' tekst kan bewerken.

RAR: Populair compressieformaat dat vooral op internet gebruik wordt. Rar is te vergelijken met Zip, maar comprimeert de bestanden vaak nóg efficiënter.